

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування закладу вищої освіти)

Інститут біології, хімії та біоресурсів
(назва інституту/факультету)
Кафедра агротехнологій та ґрунтознавства
(назва кафедри)

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ ТА ІСТОРІЯ НАУКИ
(вказіть назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою))
вільного вибору
(вказати: обов'язкова)

Освітньо-професійна програма **Технології виробництва та агроменеджмент**
(назва програми)

Спеціальність **201 Агрономія**
(вказати: код, назва)

Галузь знань **20 Аграрні науки та продовольство**
(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**
(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий))

ІБХБ
(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання **українська**
(вказати: на яких мовах читається дисципліна)

Розробники: **асистент, к.б.н. Цвик Т.І.**
(вказати авторів (викладач (ів)), їхні посади, наукові ступені, вчені звання)

Профайл викладача **<http://ibhb.chnu.edu.ua/profile/user/95>**
Дайте лінк на профайл викладача, або викладачів курсу
(посилання на сторінку кафедри з інформацією про викладача (-ів))

Контактний тел. **58-47-40**
Вкажіть контактний телефон, за яким можна зв'язатися із викладачем у випадку потреби

E-mail: **t.cvik@chnu.edu.ua**
Вкажіть контактний E-mail, за яким можна зв'язатися із викладачем у випадку потреби

Сторінка курсу в Moodle **<http://e-learning.ibhb.chnu.edu.ua/course/view.php?id=583>**
Дайте посилання на дисципліну в системі Moodle

Консультації **Онлайн-консультації: четвер з 14.00 до 15.00**
Очні консультації: за попередньою домовленістю.

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Курс «Вступ до спеціальності та історія науки» складає основу теоретичної підготовки студентів, без засвоєння якої неможлива успішна діяльність сучасного спеціаліста. Предметом навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності та історія науки» є: ознайомлення студентів з особливостями вищої освіти, ВНЗ, в якому вони навчаються, формуванню в них уявлень про агрономію як галузь сільського господарства, науку і її зв'язок з іншими науками, визначення основних аспектів базових технологічних дисциплін при підготовці фахівців напрямку «Агрономія» і можливість працевлаштування випускників ВНЗ за спеціальністю «Агрономія».

2. Мета навчальної дисципліни:

Надання знань, умінь, здатностей (компетенцій) для здійснення ефективної професійної діяльності через розуміння основних аспектів спеціальності «Агрономія» та особливостей вищої освіти.

3. Пререквізити.

Володіння природничими дисциплінами шкільної програми. Геологія з основами мінерології

4. Результати навчання

знати:

- історію основних напрямків та ідей в сфері агрономічних знань
- предметну область професійної діяльності
- зміст та структуру агрономічної освіти
- перспективи розвитку агрономічних наук та їх сучасну проблематику

вміти:

- використовувати основні агрономічні поняття
- аналізувати вплив вчень на розвиток агрономічних наук
- користуватися інформаційними ресурсами закладу освіти
- відрізняти наукові концепції в галузі.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни Вступ до спеціальності та історія науки												
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	I	I	5.0	150	3	-	15	30	-	105	-	залік
Заочна												

5.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	усього	у тому числі						усього	у тому числі					
		л	п	лаб	сем	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
Теми занять	Змістовий модуль 1. Розвиток агрономічної науки та значення і особливості вищої освіти в Україні													

Тема 1. ЧНУ - минуле й сьогодення	5				1	4						
Тема 2. Особливості учбового процесу в вищій школі	3				1	2						
Тема 3. Поняття про агрономію. Ознайомлення з основними характеристиками спеціальності	10				2	8						
Тема 4. Сільське господарство як галузь матеріального виробництва	22		2		4	16						
Разом за ЗМ1	40		2		8	30						
Теми занять	Змістовий модуль 2. Історія розвитку та основи агрономічних дисциплін											
Тема 5. (Розвиток ґрунтознавства. Ґрунт – як тіло природи та засіб виробництва)	10		2		2	6						
Тема 6. Розвиток та основи землеробства	7		1		2	4						
Тема 7. Сільськогосподарські культури та основні фактори впливу на їх урожайність. Рослинництво	7		1		2	4						
Тема 8. Історія виникнення землеробської техніки	10		2		2	6						
Тема 9. Історія розвитку і становлення автоматизації. Географічні інформаційні системи в агрономії	7		1		2	4						
Тема 10. Наукові підходи до раціонального використання земельних ресурсів України. Деградація ґрунтів	7		2		1	4						
Тема 11. Історичні передумови становлення органічного удобрення в землеробстві України	3				1	2						
Разом за ЗМ 2	51		9		12	30						
Теми занять	Змістовий модуль 3. Навчальний процес – шлях формування високваліфікованих спеціалістів											
Тема 12.	10				2	8						

Основні форми навчального процесу та їх характеристика												
Тема 13. Науково-дослідна робота студентів	14		2		2	10						
Тема 14. Самоосвіта студентів. Самостійна робота	12				2	10						
Тема 15. Громадська робота студентів	14				2	12						
Тема 16. Організація роботи та відпочинку студентів	19		2		2	15						
Разом за ЗМ 3	59		4		10	45						
Усього годин	150		15		30	105						

5.3. Зміст завдань для самостійної роботи

№	Назва теми	Кількість год.
1	Історичне минуле ЧНУ	4
2	Особливості вищої освіти . Основні завдання вищої школи	2
3	Вклад вчених у становлення агрономії, розвиток сільськогосподарської освіти	8
4	Особливості сільськогосподарського виробництва	8
5	Основне призначення сільського господарства .	8
6	Роль ґрунту в житті та діяльності людини. Вчення В.І. Вернадського про ноосферу та біосферу	6
7	Історичні аспекти виникнення землеробства	4
8	Вдосконалення природи рослин (біотехнологія). Розвиток рослинництва як науки	4
9	Історія розвитку землеробських знарядь обробітку ґрунту. Основні сучасні сільськогосподарські машини	6
10	Географічні інформаційні системи та просторові дані. Сфери застосування ГІС	4
11	Основні шляхи та причини деградації сільськогосподарських земель	4
12	Проблеми органічного удобрення ґрунту на території України та інших аграрних країн	2
13	Основні етапи підготовки до семінарського заняття. Головна та другорядна інформація по обраній тематиці. Підготовка презентацій. Побудова доповіді	8
14	Науково-дослідна робота студентів поза навчальним процесом. Основні етапи науково-дослідної роботи. Впровадження результатів дослідження в практику. Види оформлення результатів дослідження	10
15	Структура самостійної роботи студентів. Основи бібліотечно-бібліографічних знань. Робота з науковою літературою. Фактори від яких залежить ефективність	10

	роботи з книгою	
16	Значення громадської роботи. Форми громадської роботи, самоврядування студентів	12
17	Організація позааудиторної роботи у вищій школі - як умова підвищення ефективності навчального процесу . Динаміка працездатності студента протягом робочого дня. Фактори та закономірності змін працездатності студента.	15

6. Система контролю та оцінювання

Формами поточного контролю є захисти практичних робіт, усні відповіді, письмові контрольні роботи та доповіді на семінарських заняттях.

Формами підсумкового контролю є залік

6.1. Розподіл балів, які отримують студенти (залік)

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)															Кількість балів (залік)	Сумарна к-ть балів	
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль № 2							Змістовий модуль №3						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16	40	100
2	2	3	3	5	5	5	5	5	2,5	2,5	2,5	2,5	5	5	5		

T1, T2 ... T16 – теми змістових модулів.

6.2. Засоби оцінювання

Контрольні питання до модулю 1

1. ЧНУ- справжня спадщина ЮНЕСКО
2. Історичне минуле ЧНУ
3. Особливості вищої освіти .
4. Основні завдання вищої школи
5. Особливості учбового процесу в вищій школі
6. Поняття змісту освіти у вищій школі
7. Основні завдання вищої школи .
8. Особливості організації навчального процесу .
9. Структура аграрного вищого навчального закладу .
10. Права та обов'язки студента .
11. Технічні засоби навчання
12. Агрономічні спеціальності та спеціалізації
13. Поняття про агрономію.
14. Вклад вчених у становлення агрономії, розвиток сільськогосподарської освіти
15. Основні характеристики спеціальності
16. Сільське господарство – як галузь матеріального виробництва
17. Основне призначення сільського господарства.
18. Особливості сільськогосподарського виробництва

Контрольні питання до модулю 2

1. Основні етапи розвитку ґрунтознавства.
2. Ґрунт – як живе тіло природи. Визначення поняття – ґрунт.

3. Родючість ґрунту. Від чого вона залежить.
4. Земля - основний засіб виробництва
5. Основні етапи розвитку землеробства.
6. Основні закони землеробства та їх суть
7. Проблеми сучасного землеробства
8. Сільськогосподарські культури, що вирощуються в Україні.
9. Фактори впливу на урожайність сільськогосподарських культур.
10. Історія виникнення рослинництва як науки
11. Історія виникнення землеробської техніки
12. Історія розвитку і становлення автоматизації.
13. Географічні інформаційні системи в агрономії
14. Географічні інформаційні системи та просторові дані.
15. Сфери застосування ГІС
16. Наукові підходи до раціонального використання земельних ресурсів України.
17. Деградація ґрунтів. Її типи.
18. Основні шляхи та причини деградації сільськогосподарських земель
19. Історичні передумови становлення органічного удобрення в землеробстві України
20. Проблеми органічного удобрення ґрунту на території України та інших аграрних країн

Контрольні питання до модулю 3

1. Основні форми навчального процесу та їх характеристика.
2. Основні етапи підготовки до семінарського заняття.
3. Головна та другорядна інформація по обраній тематиці.
4. Основи підготовка наукової презентації.
5. Побудова наукової доповіді
6. Науково-дослідна робота студентів.
7. Науково-дослідна робота студентів поза навчальним процесом.
8. Основні етапи науково-дослідної роботи.
9. Впровадження результатів дослідження в практику.
10. Види оформлення результатів дослідження
11. Самоосвіта студентів.
12. Самостійна робота
13. Структура самостійної роботи студентів.
14. Основи бібліотечно-бібліографічних знань.
15. Робота з науковою літературою.
16. Фактори від яких залежить ефективність роботи з книгою
17. Громадська робота студентів.
18. Значення громадської роботи.
19. Форми громадської роботи, самоврядування студентів.
20. Організація роботи та відпочинку студентів.
21. Основні умови підвищення ефективності навчального процесу .
22. Динаміка працездатності студента протягом робочого дня.
23. Фактори та закономірності змін розумової працездатності студента

6. 3. Форми поточного та підсумкового контролю

1. Контрольна робота оцінюється:

“5 балів” – при повному засвоєнні навчального матеріалу, вмінні застосовувати практичні та теоретичні знання для аналізу питань з основ професійної діяльності.

“4 бали” – при допущенні незначних помилок у формуванні і трактуванні суті основних питань. Відповідь послідовна, чітка.

“3 бали” – при непослідовному викладенні навчального матеріалу з окремими відхиленнями та помилками.

“2 бали” – при допусканні у відповідях грубих помилок, відсутності мінімальних знань матеріалу та аналітичного мислення.

2. Захист практичних робіт

“5 балів” – при володінні результатами практичної роботи, науковому обґрунтуванні отриманих результатів і формуванні висновків.

“4 бали” – при володінні результатами практичної роботи, при незначних помилках при обґрунтуванні отриманих результатів та формуванні висновків.

“3 бали” – при освоєнні методик необхідних досліджень при неправильному обґрунтуванні отриманих результатів та формуванні висновків.

3. Наукова презентація оцінюється:

“5 балів” – при використанні новітніх даних з даного курсу та суміжних дисциплін, чіткому та логічно структурованому викладенні матеріалу, проведення критичного аналізу, та грамотному оформленні.

“4 бали” – при недостатньому використанні сучасної літератури, допусканні незначних помилок при оформленні.

“3 бали” – при непослідовному викладенні матеріалу, незначному об’єму та недостатньому застосуванні новітніх даних з даної дисципліни.

“2 бали” – при відсутності, наукової термінології, допусканні грубих помилок з оформлення, відсутності сучасної літератури.

Критерії оцінювання

Оцінка “відмінно”. Студент вільно володіє програмним матеріалом. В повному об’ємі формує відповіді на поставлені запитання, доповнює їх змістовною інформацією.

Оцінка “добре”. Студент допускає неточності або помилки в трактуванні основних елементів програмного матеріалу. За допомогою навідних питань знаходить вірні рішення.

Оцінка “задовільно”. Студент посередньо володіє теоретичним матеріалом.

Оцінка “незадовільно”. Студент не володіє більшою частиною програмного матеріалу.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	зараховано
Добре	B (80-89)	
	C (70-79)	
Задовільно	D (60-69)	
	E (50-59)	
Незадовільно	FX (35-49)	(не зараховано) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(не зараховано) з обов’язковим повторним курсом

7. Рекомендована література – основна та додаткова

1. Примак І.Д., Козак Л.А., Примак О.І., Голуб Б.Л., Демидась Г.І. ВВЕДЕННЯ ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ. - К.: Видавництво “Центр учбової літератури”, 2009. - 391 с.
2. *Адаптивні системи землеробства*: Навч. посібник / В.П. Гудзь, І.Д. Примак, М.Ф. Рибак та ін.; За ред. В.П. Гудзя. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 336 с.
3. *Барановська Л.В., Дьомін А.І., Побережна Л.Л.* Вища освіта України і Болонський процес: Навчально-методичний посібник з організації самостійної роботи студентів та аспірантів вищих навчальних закладів III – IV рівнів акредитації за вимогами кредитно-модульної системи організації навчання. – Біла Церква, 2007. – 108 с.
4. *Бур'яни в землеробстві України: прикладна гербологія* / І.Д. Примак, Ю.П. Манько, С.П. Танчик та ін.; За ред. І.Д. Примака та Ю.П. Манька. – Біла Церква, 2005. – 664 с.
5. *Грабовська Т.О.* Студентське самоврядування. – К.: Видавничий центр НАУ, 2004. – 46 с.
6. *Концепція змісту навчання в аграрних вищих навчальних закладах в умовах входження до Болонського процесу* / Т.Д. Іщенко, Н.А. Демешкант, С.М. Кравченко та ін.; За ред. Н.А. Демешкант. – К.: Аграрна освіта, 2005. – 51
7. *Кремень В.Г.* Освіта і наука України: шляхи модернізації (факти, роздуми, перспективи). – К.: Грамота, 2003. – 215 с.
8. *Кривов В.М.* Екологічно безпечне землекористування Лісостепу України. Проблема охорони ґрунтів. – К.: Урожай, 2008. – 302 с.
9. *Мартин Л.В.* Виховна робота у вузі. Навч.-метод. посібник. – Чернівці: Рута, 2001. – 168 с.
10. *Модернізація вищої освіти України і Болонський процес* / Я.Я. Болюбаш, К.М. Лемківський, Ю.В. Сухарніков. Упоряд. М.Ф. Степко. – К.: МОНУ, 2004. – 24 с.
11. *Наукові основи землеробства* / І.Д. Примак, В.А. Вергунов, В.Г. Рошко та ін.; За ред. І.Д. Примака. – Біла Церква, 2005. – 408 с.
12. *Несприятливі метеорологічні умови в землеробстві: захист від них культурних рослин* / І.Д. Примак, В.А. Вергунов, П.У. Ковбасюк та ін.; За ред. І.Д. Примака. – К.: Кондор, 2006. – 314 с.
13. *Ресурсозберігаючі технології механічного обробітку ґрунту в сучасному землеробстві України* / І.Д. Примак, В.О. Єщенко, Ю.П. Манько, М.І. Трегуб, О.І. Примак; За ред. І.Д. Примака. – К.: «Квіц», 2007. – 272 с.
14. *Рослинництво*: Підручник / С.М. Каленська, О.Я. Шевчук, М.Я. Дмитришак, О.М. Козяр, Г.І. Демидась; За ред. О.Я. Шевчука. – К.: НАУУ, 2005. – 502 с.
15. *Системи землеробства: історія їх розвитку і наукові основи* / І.Д. Примак, В.А. Вергунов, В.Г. Рошко та ін.; За ред. І.Д. Примака. – Біла Церква, 2004. – 528 с.
16. *Сільськогосподарська метеорологія і кліматологія* / І.Д. Примак, А.М. Польовий, І.П. Гамалій; За ред. І.Д. Примака. – Біла Церква, 2008. – 488 с.
17. *Сопівник І.В., Лисенко В.П., Сопівник Р.В.* Виховання громадянина в аграрному вищому навчальному закладі. – К.: Видавничий центр НАУ, 2007. – 217 с.
18. *Становлення і розвиток аграрної освіти та науки в Україні (з найдавніших часів до сьогодення)* / Д.О. Мельничук, М.В. Зубець, Л.Ю. Беренштейн, С.С. Коломієць, С.К. Гузеватий. – К.: НАУ, 2004. – 144 с.

8. Інформаційні ресурси

1. <https://drive.google.com/file/d/1ey-aslScSyn0DSsVk87YygwYrSa9LjiJ/view>
2. https://shron1.chtyvo.org.ua/Prymak_Ivan/Vvedennia_do_spetsialnosti.pdf?
3. <https://osvita.ua/consultations/spec-bach/63086/>